

Jämställdheten backar - vi måste framåt!

Kvinnorganisationernas Centralförbunds mediafrukost 6.3.2018

Beslutsfattande

Europeiska jämställdhetsinstitutet EIGEs jämställdhetsindex för 2017 visade att jämställdheten i Finland har försämrats inom politisk och ekonomisk maktutövning samt tidsanvändning.

På de högsta ledande posterna i samhället är kvinnor fortfarande sällsynta. I den nuvarande regeringen är 6 av 17 ministrar kvinnor (i den förra regeringen 9 av 18). Av riksdagsledamöterna är 83 kvinnor, antalet har minskat med två sedan det föregående valet. Endast en kvinna har varit president, två har varit statsminister, en har varit finansminister, en har varit utrikesminister och fyra har varit talman för riksdagen. Av den nuvarande statsledningen är det endast riksdagens talman som är en kvinna. Sirkka Hämmäläinen, som var chefdirektör för Finlands Bank 1992–1998, och biskopen Irja Askola, som gick i pension i fjol, var de första och hittills enda kvinnorna på sina poster. Inte en enda kvinna har till exempel varit justitiekansler, ärkebiskop, kansler för Helsingfors universitet eller chef för nationalteatern eller suttit i ledningen för Olympiska kommittén.

Kvinnorganisationernas Centralförbund anser att kvinnornas tillträde till ledande poster i samhället bör tryggas.

Arbetslivet, löneskillnaderna och familjeledigheterna

Ojämligheten mellan kvinnor och män märks i hög grad i arbetslivet. Kvinnans euro är 83 cent, pensionärskvinnans euro 66 cent, invandrarkvinnans euro 62 cent och euron för en kvinna med funktionsnedsättning endast cirka 60 cent. I Yles jämförelse var elitidrottsskvinnans euro 3 cent. Kvinnornas löner utvecklas långsamt: under likalönsprogrammet på trepartsbasis 2006–2015 minskade skillnaden med bara drygt 3 procentenheter. Kvinnor har oftare anställningsförhållanden på deltid och viss tid, och bland kvinnorna ökar deltidsarbetet. Av alla sysselsatta under 2015 arbetade endast 10,2 procent inom jämställda yrken. Till exempel inom teknologiindustrin är 79 procent av arbetstagarna män, medan andelen kvinnor inom social- och hälsovårdssektorn är 90 procent. Därför får kvinnorna ta en orimligt stor del av kostnaderna för vårdreformen.

Kvinnor använder betydligt mer tid än män på hemarbete och omsorg. År 2016 tog mammorna ut 90,5 procent av föräldrapenningsdagarna, medan papporna tog ut 9,5 procent. Av dem som fick hemvårdsstöd var 97 procent kvinnor. Enligt undersökningar skulle öronmärkta kvoter för pappor medföra en jämnare fördelning av familjeledigheterna. Långa familjeledigheter och könsdiskriminering har stor inverkan på kvinnornas karriärer och ekonomi. Mammor som stått utanför arbetsmarknaden tre år eller längre tjänar nästan 19 procent mindre när de återvänder till arbetslivet än barnlösa kvinnor.

Kvinnorganisationernas Centralförbund kräver aktiva åtgärder för att utjämna löneskillnaderna mellan könen och avskaffa könssegregationen inom utbildnings- och yrkesbranscherna. Centralförbundet kräver att könskonsekvenserna bedöms och beaktas vid planeringen och genomförandet av samhällsreformer.

Kvinnorganisationernas Centralförbund kräver att familjeledigheterna reformeras enligt 6+6+6-modellen. Reformen behöver inte vara kostnadsneutral.

Våld mot kvinnor

Sexuellt antastande har varit straffbart enligt strafflagen sedan 2014. Hälften av alla kvinnor i åldern 15–34 år har utsatts för sexuella trakasserier. Av flickorna i årskurs 8–9 har 30 procent och av transungdomarna över 80 procent utsatts för trakasserier. Kvinnor upplever mer sexistisk och sexuellt kränkande hatretorik än män.

Av alla 15 år eller äldre finländska kvinnor har upp till 47 procent utsatts för fysiskt eller sexuellt våld och nästan en tredjedel har utsatts för våld av sin nuvarande eller tidigare partner. Det näst vanligaste offret för brott mot liv är en kvinna som dödas av sin nuvarande eller tidigare partner (16 procent av brotten). Fyra gånger fler kvinnor än män dödas av sin partner. Definitionen av våldtäkt i Finlands strafflag inbegriper våld eller hot om våld.

Finlands translagstiftning förutsätter att personer som genomgår en könskorrigering ska sakna fortplantningsförmåga, vilket kränker transpersonernas mänskliga rättigheter, självbestämmanderätt och rätt till kroppslig integritet.

Kvinnorganisationernas Centralförbund kräver att alla beslutsfattare i samhället, hela organisationsfältet och alla skolor och läroanstalter deltar i arbetet för att få slut på de sexuella trakasserierna. Kvinnorganisationernas Centralförbund kräver att en central kompetens för lärare, rektorer och direktörer bör vara hänsyn, jämställdhet och jämlikhet samt kunskap inom dessa teman.

Kvinnorganisationernas Centralförbund kräver konkreta åtgärder och tillräckliga resurser för att förebygga och eliminera våld mot kvinnor. Strafflagstiftningen bör ändras så att våldtäkt definieras genom brist på samtycke.

Kvinnorganisationernas Centralförbund kräver en reform av translagen.

Kvinnorganisationernas finansiering

Kvinnorganisationernas statsunderstöd är mycket lågt jämfört med andra nationella paraplyorganisationer för medborgarverksamhet. Kvinnorganisationernas Centralförbund har två fastanställda på heltid. I övrigt kan förbundet endast erbjuda projektarbete på viss tid eller understödd praktik. Statens budgetnedskärningar har i flera års tid drabbat kvinnorganisationerna, och statsunderstödet till Kvinnorganisationernas Centralförbund har sjunkit med nästan en tredjedel på fem år. Ännu år 2012 uppgick statsunderstödet till 174 000 euro och 2015 till 158 000 euro, men år 2017 endast till 126 000 euro.

Kvinnorganisationernas Centralförbund kräver att kvinnorganisationernas finansiering och verksamhet tryggas.

Mer information

Eva Biaudet, ordförande, tfn 050 314 0205

Terhi Heinilä, generalsekreterare, terhi.heinila@naisjarjestot.fi, tfn 040 530 5544

Anni Hyvärinen, organisationssekreterare, anni.hyvarinen@naisjarjestot.fi, tfn 050 388 8868

Kvinnorganisationernas Centralförbund är ett samarbetsorgan grundat år 1911 för kvinnorganisationer som verkar för att främja jämställdhet. Förbundet har 58 medlemsorganisationer med sammanlagt mer än 400 000 medlemmar.